

Quickscan Natuurwaardenonderzoek

Zijtak Westzijde 1 Nieuw Amsterdam

In het kader van de Flora- & Faunawet

Colofon

Quickscan Natuurwaardenonderzoek Zijtak Westzijde 1 Nieuw Amsterdam

In het kader van de Flora- & Faunawet en Natuurbeschermingswet

In het kader van de Flora- en faunawet

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: BJZ.NU
Contactpersoon: W. Bekke

Projectnummer en versie: 908, versie 1.0		Status: definitief
Projectleider: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P. Leemreise	Rapportdatum: 16-1-2017
Ligging projectgebied: Zijtak Westzijde 1 in Nieuw Amsterdam		

Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten
info@natuurbankoverijssel.nl

[@natuurbankOverijssel](https://twitter.com/natuurbankOverijssel)

Inhoudsopgave

Corrigendum in verband met de Wet natuurbescherming.....	3
Samenvatting.....	6
1. Inleiding.....	7
2. Het plangebied.....	8
2.1 Situering.....	8
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	8
3 Voorgenomen activiteiten.....	9
3.1 Algemeen.....	9
3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten.....	9
3.3 Vaststellen van de invloedssfeer.....	9
3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied.....	10
4. Gebiedsbescherming.....	10
4.1 Algemeen.....	10
4.2 Natura 2000-gebied en Beschermd Natuurmonument-gebied.....	10
4.3 Ecologische Hoofdstructuur.....	10
4.4 Slotconclusie.....	11
5. Soortenbescherming; het onderzoek.....	11
5.1 Methode.....	11
5.2 Verwachting.....	13
5.3 Resultaten.....	13
5.4 Toetsingskader.....	14
5.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep.....	15
5.6 Historische gegevens.....	16
5.7 Volledigheid van het onderzoek.....	16
6. Conclusies en advies.....	17

Corrigendum in verband met de Wet natuurbescherming

1. Inleiding

In voorliggend rapport is de voorgenomen (ruimtelijke) ingreep getoetst aan de Flora- en faunawet. Vanaf 1 januari 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. Met deze wet worden de Europese natuurbeschermingsrichtlijnen (de Vogel- en Habitatrichtlijn) zo helder mogelijk geïmplementeerd. Bovendien sluit het instrumentarium van de Wet natuurbescherming aan op het huidige omgevingsrecht en de toekomstige Omgevingswet.

Met de Wet natuurbescherming komt de bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen in het kader van de Wet natuurbescherming bij ruimtelijke ingrepen in principe bij de provincies te liggen. In onderstaande tekst wordt het nieuwe wettelijk kader gepresenteerd en afgesloten met een toetsing van de onderzoeksresultaten van het uitgevoerde onderzoek aan de Wet natuurbescherming.

2. De Wet natuurbescherming

2.1 Drie beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn (het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn) en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels (ruim 700 soorten), zijn beschermd. Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten beschermd.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

2.2 Soortenbescherming en het nee, tenzij principe

De verbodsbepalingen voor vogels en Habitatrichtlijnsoorten in de Wet natuurbescherming sluiten vrijwel één op één aan bij de bepalingen uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De verbodsbepalingen zijn gericht op de bescherming van individuen van soorten.

Ook voor de andere soorten, die niet op grond van de Vogel- of Habitatrichtlijn maar vanuit nationaal oogpunt beschermd worden, geldt dat de verbodsbepalingen zien op het individu, maar of ontheffing verleend kan worden, wordt afgewogen tegen het effect van de ingreep op het populatieniveau van de soort.

2.3 Zorgplicht voor dieren en planten

Of dier- en plantensoorten nu wettelijk beschermd zijn of niet, iedereen moet voldoende rekening houden met in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. De wet erkent daarmee de intrinsieke waarde van in het wild levende soorten. De Memorie van Toelichting zegt het zo: "De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren

en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”.

2.4 Vrijstelling regelgeving

Onder de Wet natuurbescherming is niet altijd een ontheffing nodig bij handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten. In (veel) gevallen kunt u gebruik maken van een vrijstelling. Een vrijstelling is een uitzondering op een wettelijk verbod, die wordt vastgesteld voor een van te voren bepaalde categorie van gevallen. Er zijn verschillende vrijstellingen van de verboden voor beschermde soorten mogelijk. Een bekende en reeds in de praktijk toegepaste vorm van vrijstelling is die van de gedragscode. In de Wet natuurbescherming zijn voor beschermde soorten ook andere vormen van vrijstelling geïntroduceerd, zoals door middel van een Programmatische Aanpak of via een provinciale verordening. Overigens is ook een vrijstelling in de vorm van een ministeriële regeling mogelijk.

Provinciale staten kunnen vrijstelling van de verbodsbepalingen verlenen. Dit moet worden geregeld in een provinciale verordening.

Gedragscodes die zijn opgesteld onder de Flora- en faunawet kunnen worden uitgebreid ten aanzien van soorten die op grond van de Wet natuurbescherming beschermd worden maar dat op grond van de Flora- en faunawet nog niet waren. Goedkeuring van een gedragscode op grond van de Flora- en faunawet blijft ook onder de Wet natuurbescherming geldig, voor de duur van de goedkeuring. Daarna dient de gedragscode voor goedkeuring getoetst te worden aan de Wet natuurbescherming.

2.5 Welke soorten zijn beschermd?

De Wet natuurbescherming kent drie categorieën beschermde soorten:

1 Ten eerste worden alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn.

2 Ten tweede worden soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn.

3 Tenslotte is er een beschermingsregime voor ‘andere soorten’ waaronder soorten vallen die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

Vrijgestelde soorten

In afwijking van de verboden in artikel 3.10, eerste lid, van de Wet is het toegestaan de onderstaande soorten opzettelijk te doden, en te vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat. De vrijstelling is van kracht wanneer de handeling verband houdt met de volgende activiteiten:

- de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- het bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.

Soortgroep	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Amfibiëen	bruine kikker	Rana temporaria
Amfibiëen	gewone pad	Bufo bufo
Amfibiëen	kleine watersalamander	Lissotriton vulgaris
Amfibiëen	meerkikker	Pelophylax ridibundus
Amfibiëen	middelste groene kikker/bastaard kikker	Pelophylax kl. esculentus
Zoogdieren-landzoogdieren	aardmuis	Microtus agrestis
Zoogdieren-landzoogdieren	bosmuis	Apodemus sylvaticus
Zoogdieren-landzoogdieren	dwergmuis	Micromys minutus
Zoogdieren-landzoogdieren	dwergpspitsmuis	Sorex minutus
Zoogdieren-landzoogdieren	egel	Erinaceus europeus
Zoogdieren-landzoogdieren	gewone bosspitsmuis	Sorex araneus
Zoogdieren-landzoogdieren	haas	Lepus europeus
Zoogdieren-landzoogdieren	huisspitsmuis	Crocidura russula
Zoogdieren-landzoogdieren	konijn	Oryctolagus cuniculus
Zoogdieren-landzoogdieren	ondergrondse woelmuis	Pitymys subterraneus
Zoogdieren-landzoogdieren	ree	Capreolus capreolus
Zoogdieren-landzoogdieren	rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus
Zoogdieren-landzoogdieren	tweekleurige bosspitsmuis	Sorex coronatus
Zoogdieren-landzoogdieren	veldmuis	Microtus arvalis
Zoogdieren-landzoogdieren	vos	Vulpes vulpes
Zoogdieren-landzoogdieren	woelrat	Arvicola terrestris

Lijst met soorten die vrijgesteld zijn van de verbodsbepalingen (Bron: provincie Drenthe)

3 Toetsing aan Wet natuurbescherming

De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied tot een weinig geschikt functioneel leefgebied voor beschermde flora- en faunasoorten. Het plangebied behoort mogelijk tot het functionele leefgebied van vogels, vleermuizen, grondgebonden zoogdieren en amfibieën.

Het is aannemelijk dat er ieder voortplantingsseizoen vogels nestelen in bomen, struiken, heesters en dichte vegetatie op de grond. Van de in het plangebied nestelende vogelsoorten zijn alleen de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaats. Voor het verstoren/vernielen van bezette nesten (eieren) en het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd wettelijk belang wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren en/of vernielen van bezette vogelnesten, zoals het verwijderen van vegetatie, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om deze werkzaamheden uit te voeren is september-maart.

Het plangebied wordt mogelijk benut als foerageergebied door sommige amfibieën-, grondgebonden zoogdier- en vleermuissoorten, maar deze soorten bezetten geen vaste rust- of voortplantingslocatie in het plangebied. De functie van het plangebied voor deze soorten wijzigt niet door uitvoering van de voorgenomen activiteit. Mogelijk bezet de huismuis een vaste rust- en voortplantingslocatie in het plangebied, maar deze soort is niet beschermd volgens de Wet natuurbescherming.

Het plangebied behoort niet tot de EHS of Natura2000gebied. Door uitvoering van de voorgenomen activiteit wordt het areaal EHS of Natura2000-gebied niet verkleind en wordt de kwaliteit van deze gebieden niet aangetast.

Indien bezette vogelnesten beschermd worden, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming. De Wet natuurbescherming en de Omgevingsverordening Drenthe vormen geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen plannen. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden.

Samenvatting

Supermarkt Lidl in Nieuw Amsterdam heeft concrete uitbreidingsplannen. Om deze plannen mogelijk te maken dient het bestemmingsplan gewijzigd te worden. Onderdeel van de onderzoeken die uitgevoerd dienen te worden bij een dergelijke wijziging van het bestemmingsplan is een onderzoek naar het effect van de voorgenomen activiteit op beschermde flora- en faunawaarden en beschermd natuurgebied. Natuurbank Overijssel is gevraagd om te onderzoeken of de voorgenomen activiteit in overeenstemming is met wet—en regelgeving voor beschermde soorten (vastgelegd in de Flora- en Faunawet) en beschermde gebieden (vastgelegd in de Omgevingsverordening Drenthe en de Natuurbeschermingswet). Voorliggend rapport beschrijft het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet, de resultaten van het onderzoek en de wettelijke consequentie.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren en beschermde nesten, holen, rust- en voortplantingslocaties die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermd leefgebied van dieren in de directe omgeving van het plangebied, beschermd natuurgebied en de Ecologische Hoofdstructuur.

De voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren, doden en verwonden van soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten omgegaan dient te worden. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette- en jaarrond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden.

De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied tot een weinig geschikt functioneel leefgebied voor beschermde flora- en faunasoorten. Het plangebied behoort mogelijk tot het functionele leefgebied van vogels, vlemmuizen, grondgebonden zoogdieren en amfibieën.

Het is aannemelijk dat er ieder voortplantingsseizoen vogels nestelen in bomen, struiken, heesters en dichte vegetatie op de grond. Van de in het plangebied nestelende vogelsoorten zijn alleen de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaats. Voor het verstoren/vernielen van bezette nesten (eieren) en het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen van de Ff-wet verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd wettelijk belang wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren en/of vernielen van bezette vogelnesten, zoals het verwijderen van vegetatie, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om deze werkzaamheden uit te voeren is september-maart.

Het plangebied wordt mogelijk benut als foerageergebied door sommige amfibieën-, grondgebonden zoogdier- en vlemmuissorten. De functie van het plangebied voor deze soorten wijzigt niet door uitvoering van de voorgenomen activiteit.

Mogelijk bezet de huismuis een vaste rust- en voortplantingslocatie in het plangebied. Deze soort staat vermeld in tabel 1 van de Ff-wet. Voor soorten uit tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen 'verstoren, verwonden en doden' als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd.

Het plangebied behoort niet tot de EHS of Natura2000gebied. Door uitvoering van de voorgenomen activiteit wordt het areaal EHS of Natura2000-gebied niet verkleind en wordt de kwaliteit van deze gebieden niet aangetast.

Met inachtneming van bezette vogelnesten heeft de voorgenomen activiteit geen wettelijke consequenties. De Flora- en faunawet, de Omgevingsverordening Drenthe en de Natuurbeschermingswet vormen (m.b.t. beschermde flora- en faunawaarden) geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen plannen. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen uit de Ff-wet aangevraagd te worden.

1. Inleiding

Supermarkt Lidl in Nieuw Amsterdam heeft concrete uitbreidingsplannen. Om deze plannen mogelijk te maken dient het bestemmingsplan gewijzigd te worden. Onderdeel van de onderzoeken die uitgevoerd dienen te worden bij een dergelijke wijziging van het bestemmingsplan is een onderzoek naar het effect van de voorgenomen activiteit op beschermde flora- en faunawaarden en beschermd natuurgebied. Natuurbank Overijssel is gevraagd om te onderzoeken of de voorgenomen activiteit in overeenstemming is met wet—en regelgeving voor beschermde soorten (vastgelegd in de Flora- en Faunawet) en beschermde gebieden (vastgelegd in de Omgevingsverordening Drenthe en de Natuurbeschermingswet). Voorliggend rapport beschrijft het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet, de resultaten van het onderzoek en de wettelijke consequentie.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren en beschermde nesten, holen, rust- en voortplantingslocaties die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermd leefgebied van dieren in de directe omgeving van het plangebied, beschermd natuurgebied en de Ecologische Hoofdstructuur.

Toepasbaarheid

De resultaten van het onderzoek zijn toepasbaar op twee verschillende momenten. Ten eerste wordt de beoordeling van de wettelijke consequentie van de voorgenomen activiteit in het kader van de Ff-wet gebruikt bij het beoordelen van de vraag of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Deze vraag dient zich aan in het proces van de Ruimtelijke Ordening, zoals bij het wijzigen van een bestemmingsplan. Ten tweede wordt aangegeven in deze rapportage op welke wijze de voorgenomen activiteit in overeenstemming met de Ff-wet uitgevoerd kan worden. Indien aan de orde, wordt aangegeven in welke periode van het jaar bepaalde werkzaamheden niet uitgevoerd mogen worden en of aanvullende maatregelen of een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Ff-wet vereist is.

Nb.

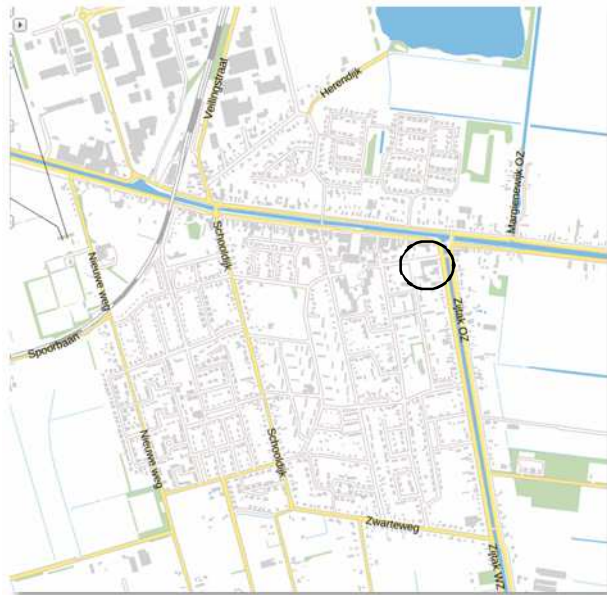
De Wet Natuurbescherming wordt per 1 januari 2017 ingevoerd. Tijdens de afhandeling van de ruimtelijke procedure van dit project kan het wettelijk kader dus gewijzigd worden.

Er is overgangsrecht vastgesteld, waarbij ontheffingen die worden aangevraagd voor 1 januari 2017 afgehandeld worden onder het nu geldende juridische toetsingskader. Dat houdt in dat mogelijk maatregelen voor soorten moeten worden getroffen die nu nog wel beschermd zijn en na 1 januari niet meer.

2. Het plangebied

2.1 Situering

Het plangebied ligt tussen de Zijtak Westzijde en de Jachthoorn, ter hoogte van de Karel Palmstraat in Nieuw Amsterdam. Het ligt in de bebouwde komen en wordt aan alle zijden omgeven door stedelijke bebouwing en openbare ruimte. Op onderstaande kaart wordt de globale ligging van het plangebied weergegeven met de cirkel.

Globale ligging van het plangebied; deze wordt op bovenstaande afbeelding met de cirkel aangeduid. (bron: PDOK.nl).

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat uit erfverharding, bebouwing, opgaande bomen, heesters en (sier)tuin. In het plangebied staan een supermarkt, twee winkels met bovenwoning en twee bedrijfsgebouwen. De gebouwen in het plangebied zijn allen gebouwd van baksteen. Eén woning is gedekt met gebakken dakpannen, alle overige gebouwen zijn gedekt met bitumen dakleer. Mogelijk beschikt één bedrijfsgebouw niet over een (holle) spouw, de overige gebouwen wel. De wanden van de winkel en van een bedrijfsgebouw zijn bekleed met damwand, de overige gebouwen hebben schoon metselwerk. Naast gazon en tuinplanten, staan in het plangebied enkele volwassen elzen en een rij oude coniferen. Op onderstaande luchtfoto wordt het plangebied in detail weergegeven.

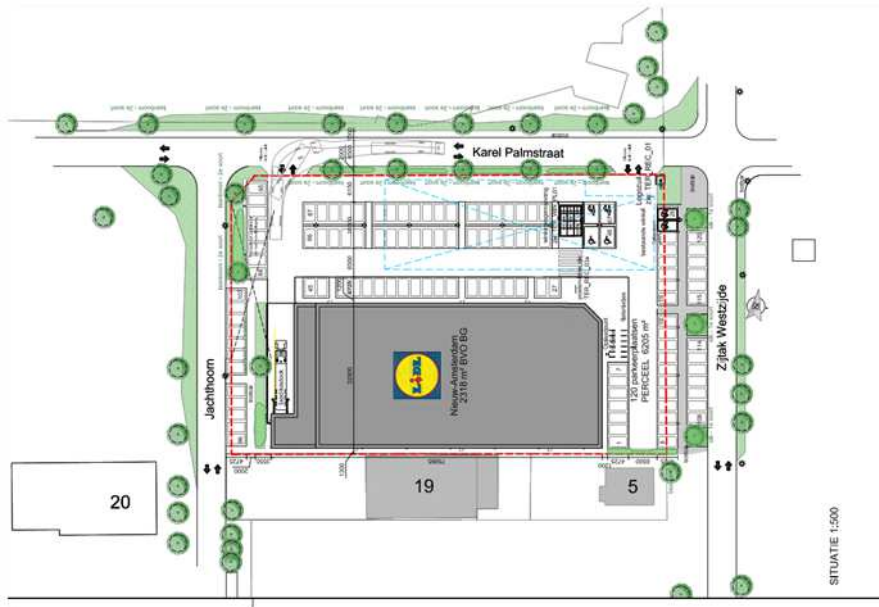

Detailopname van het plangebied (Bron: PDOK.nl). Het plangebied wordt met de gele lijn aangeduid.

3 Voorgenomen activiteiten

3.1 Algemeen

Er zijn concrete plannen om alle bebouwing in het plangebied te slopen en een nieuwe winkel te bouwen. De buitenruimte wordt grotendeels ingericht als parkeerplaats, met enkele groenvakken. Op onderstaande afbeeldingen wordt de wenselijke nieuwe situatie weergegeven.

Weergave van het wenselijke eindbeeld in het plangebied.

De volgende activiteiten worden getoetst op relevantie t.a.v. de Flora- en faunawet:

- Slopen bebouwing in het plangebied
- Rooien beplanting
- Bouwrijp maken bouwplaats en bouwen winkel
- Inrichting buitenruimte

3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten

De voorgenomen activiteit heeft mogelijk een negatieve invloed op beschermde soorten en natuurgebied. We onderscheiden de volgende negatieve invloeden:

Mogelijke tijdelijke invloeden:

- geluid, trillingen en stof tijdens de sloop- en bouwwerkzaamheden

Mogelijke permanente invloeden:

- Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen en/of jaar rond beschermde nesten;
- Vernielen/verdwijnen van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van beschermde natuurgebieden.

3.3 Vaststellen van de invloedsfeer

Naast een tijdelijk effect in het onderzoeksgebied, kan het voorkomen dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten of beschermd natuurgebied buiten het onderzoeksgebied. Dit noemen we de invloedsfeer. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door

de aard en omvang van de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Het effect van voorgenomen activiteit op een beschermd soort verschilt per soort en/of soortgroep.

Beoordeling van de invloedssfeer van de voorgenomen activiteit:

Bij de beoordeling van de invloedssfeer in het kader van deze studie, wordt alleen gekeken naar fysieke handelingen tijdens de sloop- en bouwphase. Een eventueel negatief effect op beschermd natuurgebied door de toename van autoverkeer wordt in deze studie buiten beschouwing gelaten.

De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit (slopen & bouwen) is lokaal en heeft geen negatief effect op beschermd natuurgebied buiten het plangebied. Mogelijk zijn tijdens de sloop- en bouwphase geluid, stof en trillingen waarneembaar buiten het plangebied. Deze effecten zijn incidenteel en kortstondig en zullen niet leiden tot verstoring van beschermde faunasoorten.

3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied

Vanwege de lokale invloedssfeer wordt het onderzoeksgebied gelijk gesteld aan het plangebied.

4. Gebiedsbescherming

4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het mogelijke effect van de voorgenomen activiteit op beschermd natuurgebied en het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS genoemd).

4.2 Natura 2000-gebied en Beschermd Natuurmonument-gebied

De bescherming van Natura 2000-gebied en Beschermd Natuurmonument-gebied wordt geregeld via de Natuurbeschermingswet. Provincies vormen het bevoegd gezag voor de duurzame veiligstelling van deze gebieden in hun provincie. Voor activiteiten die leiden tot aantasting van de duurzame instandhouding van deze gebieden dient een natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

Ligging t.o.v. beschermd natuurgebied

In een straal van vijf kilometer rondom het plangebied ligt geen terrein dat tot Natura2000-gebied behoort (bron: Synbiosys Alterra, 2016).

Effectbeoordeling

De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal. Dat betekent dat de voorgenomen activiteit geen negatief effect op het naastgelegen Natura2000-gebied.

Conclusie

De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op de instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

4.3 Ecologische Hoofdstructuur

Provincies zijn verantwoordelijk voor de veiligstelling en ontwikkeling van de Ecologische Hoofdstructuur (verder EHS genoemd). De beoordeling of de voorgenomen activiteit past in de EHS dient met name uitgevoerd te worden in de afweging van een 'goede ruimtelijke ordening' als onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing. De aanwezigheid van beschermde planten en dieren is daarbij niet direct van belang.

Het ruimtelijk beleid voor de EHS is gericht op „behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS” waarbij we tevens zoveel mogelijk rekening houden met de andere belangen die in het gebied aanwezig zijn. De kernkwaliteiten binnen de EHS zijn natuurkwaliteit, landschappelijke kwaliteiten en beleving van rust. Voor ontwikkelingen die niet passen binnen de doelstelling van de EHS is geen ruimte, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang

waar niet op een andere manier aan kan worden voldaan. Daarbij hanteren we de zogenaamde EHS-spelregels: herbegrenzing van de EHS, saldering van negatieve effecten en toepassing van het compensatiebeginsel. Het „nee, tenzij“-principe en de overige spelregels hebben wij opgenomen in de provinciale Omgevingsverordening. Er is door toepassing van de spelregels ruimte voor het aanpassen van de begrenzing als daarmee de doelen op een betere manier kunnen worden bereikt.

Ligging t.o.v. de EHS

Het plangebied behoort niet tot de EHS. Gronden die tot de EHS behoren liggen op minimaal 1750 meter afstand van het plangebied. Op onderstaande kaart wordt de ligging van de EHS in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Ligging van de EHS nabij het plangebied. Het plangebied wordt met de cirkel aangeduid. (Bron: Provincie Drenthe, 2015)

Effectbeoordeling

De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal waardoor de voorgenomen activiteit geen negatief effect op de EHS heeft.

Conclusie

De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op de EHS. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden.

4.4 Slotconclusie

Het plangebied behoort niet tot de EHS of Natura2000-gebied. Omdat de invloedssfeer van de voorgenomen activiteit lokaal is, heeft deze geen negatief effect op beschermde gebieden erbuiten. Er is geen nader onderzoek vereist in het kader van gebiedsbescherming en er hoeft geen ontheffing van de Omgevingsverordening aangevraagd te worden.

5. Soortenbescherming; het onderzoek

5.1 Methode

In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het onderzoeksgebied op 25 oktober tijdens de daglichtperiode (vroegere middag) bezocht. Het terrein is te voet onderzocht op de aanwezigheid van beschermde flora- en faunawaarden. Tevens is de potentiële aanwezigheid van beschermde flora- en faunawaarden onderzocht op basis landschapsecologische kennis, ervaring, sporen en andere aanwijzingen (geur, geluid). Er is gebruik gemaakt van een verrekijker om de gebouwen visueel te inspecteren (Zeiss 10x40b). Met uitzonderingen van de achtertuinen van de woningen aan de Zijtak Westzijde, is het gehele plangebied bezocht.

Bij het bepalen van de mogelijke aantasting van beschermde soorten is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- Veldbezoek door een ervaren ecooloog¹
- Aanvullend bronnenonderzoek (o.a. waarneming.nl, telmee.nl, internet);

Specifieke relevante literatuurbronnen zijn o.a.

- Digitale atlas van amfibieën en reptielen (RAVON 2015)

Flora en vegetatie

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde planten. De onderzoeksperiode is geschikt voor floristisch onderzoek. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vogels

Het gebied is visueel en auditief onderzocht op het voorkomen van broedvogels, specifiek de mogelijkheid dat er zich nesten, potentiële nestlocaties, beschermde vaste rust en -verblijfplaatsen in het onderzoeksgebied bevinden. De onderzoeksperiode is niet geschikt om alle in Nederland voorkomende broedvogels vast te stellen omdat vogels eind oktober weinig tot geen territoriumindicerend gedrag vertonen en de meeste zomergasten vertrokken zijn op weg naar hun winterverblijfplaatsen. Op basis van een beoordeling van de landschapsecologische kenmerken kan een goede inschatting gemaakt worden welke vogels het plangebied mogelijk gebruiken als functionele leefgebied en welke soorten er mogelijk in nestelen.

Grondgebonden zoogdieren en vleermuizen

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde grondgebonden zoogdieren en vleermuizen. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar grondgebonden zoogdieren, maar beperkt geschikt voor onderzoek naar vleermuizen. Eind oktober zullen sommige vleermuissoorten zich teruggetrokken hebben in hun winterverblijfplaats. De meest algemene vleermuissoort in stedelijk gebied (gewone dwergvleermuis) is in deze periode nog wel actief; zeker tijdens iets warmere (+10 °C) nachten.

Er is onder andere gekeken naar graaf-, vraat-, krabsporen, uitwerpselen, prooiresten, pootafdrukken, haren en holen. Op basis van landschappelijke kenmerken van het onderzoeksgebied kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentiële functie van het onderzoeksgebied voor grondgebonden zoogdieren. Een visuele inspectie van gebouwen kan in sommige gevallen een betrouwbare beoordeling vormen van de mogelijke functie van bebouwing voor vleermuizen.

Amfibieën

De onderzoeksperiode is ongeschikt voor onderzoek naar amfibieën. Op basis van landschappelijke kenmerken kan echter wel beoordeeld worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is voor beschermde amfibieënsoorten en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen voor onderzoek naar deze soorten.

Dagvlinders

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde dagvlinders omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde dagvlindersoorten ontbreekt en het plangebied geïsoleerd en op enige afstand van bekende vlieggebieden van beschermde soorten ligt.

¹ Het onderzoek is uitgevoerd door Ing. P.E.B. Leemreise. Hij heeft ruim 30 jaar ervaring als veldbioloog. Eerst specifiek op het gebied van vogelstudie, later meer integraal met een tweede specialisatie op het gebied van grondgebonden kleine zoogdieren en vleermuizen. Hij voert jaarlijks 120-140 quickscan natuurwaardenonderzoeken uit, verspreid over heel Nederland.

Libellen

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde libellen omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde libellensoorten ontbreekt.

Reptielen

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van reptielen omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde libellensoorten ontbreekt.

Kevers en mieren

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde kever- en mierensoorten omdat functioneel leefgebied voor beschermde kevers en mieren ontbreekt.

Vissen en kreeftachtige

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde vissensoorten en kreeftachtige omdat potentieel leefgebied voor deze soorten ontbreekt.

5.2 Verwachting

Op basis van bronnenonderzoek, landschappelijke karakteristieken, beheer, omvang en gebruik van het onderzoeksgebied is het aannemelijk dat onderstaande soortgroepen in het gebied voorkomen:

- Vogels
- Vleermuizen
- Grondgebonden zoogdieren
- Amfibieën

5.3 Resultaten

In deze paragraaf worden de resultaten van het veldbezoek gepresenteerd. Alleen soorten die vastgesteld zijn of die in het plangebied aanwezig zijn, worden in deze paragraaf besproken.

Vogels

Er zijn in het plangebied enkele vogelsoorten waargenomen, waaronder heggenmus, merel en houtduif. Het is goed mogelijk dat deze soorten in het plangebied nestelen, net als Turkse tortel, vink en tiftjaf. Voorgenoemde soorten kunnen nestelen in bomen, struiken en dichte vegetatie op de grond. Er zijn in het plangebied (en omgeving) geen huismussen waargenomen. De bebouwing in het plangebied wordt als een ongeschikte nestplaats voor huismussen beschouwd.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Er zijn geen vleermuizen waargenomen en er zijn aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een verblijfplaats bezetten in het plangebied. Bomen met holen ontbreken en de gebouwen in het plangebied worden als een ongeschikte verblijfplaats voor vleermuizen beschouwd. Er zijn geen open stootvoegen, gaten of dilatatievoegen in gemetselde muren van gebouwen waargenomen en de gebouwen beschikken niet over (houten) gevelbetimmeringen, windveren of vensterluiken.

Foerageergebied

Het onderzoek is uitgevoerd buiten de actieve periode van de dag om foeragerende vleermuizen waar te kunnen nemen. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer van het plangebied, is het aannemelijk te veronderstellen dat soorten als gewone- en ruige dwergvleermuis en mogelijk gewone grootoorvleermuis het plangebied incidenteel en kortstondig zullen gebruiken als foerageergebied. Vooral vleermuizen met een verblijfplaats in de omgeving van het plangebied zullen het plangebied net na het uitvliegen en net voor het binnenvliegen van de verblijfplaats benutten als foerageergebied. De betekenis van het plangebied als foerageergebied is zeer beperkt.

Vliegroute

Het plangebied vormt geen verbindende schakel in een lijnvormig landschapselement. Het vormt daarom geen onderdeel van een vliegroute van vleermuizen.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn tijdens het veldbezoek geen grondgebonden zoogdieren waargenomen en er zijn geen sporen gevonden die op de aanwezigheid van grondgebonden zoogdieren in het plangebied duiden. De inrichting en beheer van het plangebied maakt het plangebied tot een weinig geschikt functioneel leefgebied voor grondgebonden zoogdieren. Vanwege schuttingen zijn de achtertuinen van de woningen niet of slecht toegankelijk voor sommige grondgebonden zoogdiersoorten. Mogelijk benutten soorten als egel, steenmarter en huismuis het plangebied als foerageergebied, waarbij de huismus het plangebied ook benut als voortplantingslocatie. De betekenis van het plangebied voor grondgebonden zoogdieren is beperkt.

Amfibieën

Het plangebied vormt een weinig geschikt functioneel leefgebied voor amfibieën. Mogelijk benut een enkele 'verdwaalde' gewone pad, bruine kikker of bastaardkikker het plangebied als foerageergebied tijdens de nachtelijke uren, maar gelet op de afstand van het plangebied tot geschikte voortplantingslocaties, is het aantal dieren dat in het plangebied voorkomt zeer gering. Amfibieën bezetten in het plangebied geen winterverblijfplaats of voortplantingswater.

Overige soorten

Er zijn geen andere beschermde soorten aangetroffen. Het gevoerde beheer en de inrichting maken het plangebied tot een ongeschikt functioneel leefgebied voor andere beschermde soorten.

5.4 Toetsingskader

Voor het doden, verwonden en verstoren van soorten van tabel 1 van de Ff-wet geldt een algemene vrijstelling indien de werkzaamheden worden uitgevoerd in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling en/of bestendig beheer. Voor doden, verwonden en verstoren van soorten uit tabel 2 van de Ff-wet geldt deze vrijstelling ook, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Wel dient rekening gehouden te worden met jaar rond beschermde nesten en -leefgebieden, evenals bezette vogelnesten. Soorten uit tabel 3 zijn beschermd. Voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoren, doden of verwonden van deze soorten is een ontheffing noodzakelijk.

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren, verwonden en doden van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen kunnen omgaan. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette vogelnesten en jaar rond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden.

De Wet Natuurbescherming wordt per 1 januari 2017 ingevoerd. Tijdens de afhandeling van de ruimtelijke procedure van dit project kan het wettelijk kader dus gewijzigd worden.

Er is overgangsrecht vastgesteld, waarbij ontheffingen die worden aangevraagd voor 1 januari 2017 afgehandeld worden onder het nu geldende juridische toetsingskader. Dat houdt in dat mogelijk maatregelen voor soorten moeten worden getroffen die nu nog wel beschermd zijn en na 1 januari niet meer.

5.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep

Vogels

Het is aannemelijk dat er ieder voortplantingsseizoen vogels nestelen in het plangebied. Van deze soorten zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaats.

Voor het verstoren/vernielen van bezette nesten (eieren) en het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen van de Ff-wet verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd wettelijk belang wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten, zoals het slopen van gebouwen, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om deze werkzaamheden uit te voeren is september-februari. Houtduiven kunnen echter bijna alle maanden van het jaar bezette nesten hebben. Geadviseerd wordt om de coniferen te inspecteren op de aanwezigheid van bezette houtduivennesten alvorens deze te rooien. Nader onderzoek is niet nodig.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Vleermuizen bezetten mogelijk een verblijfplaats in het plangebied. Uitvoering van de voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequenties voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden.

Foerageergebied

De betekenis van het plangebied als foerageergebied voor vleermuizen is gering en de functie wordt door uitvoering van de voorgenomen activiteit niet aangetast. Ook in de nieuwe situatie zullen vleermuizen het plangebied vermoedelijk incidenteel benutten als foerageergebied. Uitvoering van de voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequenties voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden.

Vliegroute

Het plangebied heeft geen functie als vliegroute voor vleermuizen. Uitvoering van de voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequenties voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden.

Grondgebonden zoogdieren

De functie van het plangebied als foerageergebied voor grondgebonden zoogdieren wordt door uitvoering van de voorgenomen activiteit niet aangetast. Uitvoering van de voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequenties voor grondgebonden zoogdieren. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden.

Amfibieën

De functie van het plangebied als foerageergebied voor amfibieën wordt door uitvoering van de voorgenomen activiteit niet aangetast. De in het gebied voorkomende soorten staan vermeld in tabel 1 van de Ff-wet. Voor soorten uit tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen 'verstoren, verwonden en doden' als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. Uitvoering van de voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequenties voor grondgebonden zoogdieren. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden.

Overige soorten

Het plangebied behoort niet tot functioneel leefgebied van andere beschermde soorten. De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op deze overige beschermde soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

Soortgroep	Soorten planlocatie	Verbodsbepalingen*	aandachtspunt
Broedvogels tijdens broedseizoen (1)	divers	Art. 9, 12	Bepanting rooien buiten voortplantingsperiode
Vleermuizen; vaste verblijfplaatsen	Zeer waarschijnlijk niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen; foerageergebied	Mogelijk divers	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen; vliegroue	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Geen
Grondgebonden zoogdieren	Vermoedelijk Divers	Niet van toepassing	Geen
Amfibieën	Geen soorten tabel 2-3	Niet van toepassing	Geen
Overige soorten	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen

(1) Het broedseizoen verschilt per soort. Indien werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode september-februari is de kans op verstoring van vogelnesten minimaal.

* Toelichting verbodsbepalingen tabel:

Artikel 2: Zorgplicht en Zorgvuldig handelen ten aanzien van alle plant- en diersoorten, al dan niet beschermd

Artikel 8: Verbod: plukken, uitsteken, vernielen, beschadigen of verwijderen van beschermde planten

Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren

Artikel 10: Verbod: opzettelijk verontrusten van beschermde dieren

Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen

Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren

Artikel 13: Verbod: onder zich hebben van beschermde planten, dieren, eieren of producten hiervan

Tabel 1. Aangetroffen of verwachte beschermde soorten (Ff-wet tabel 2 of 3) die mogelijk geschaad worden.

5.6 Historische gegevens

Van de onderzoeksgebieden zijn geen historische gegevens bekend.

5.7 Volledigheid van het onderzoek

Het onderzoek is volledig uitgevoerd met geschikte weersomstandigheden. Het volledige onderzoeksgebied is onderzocht.

6. Conclusies en advies

De voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren, doden en verwonden van soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten omgegaan dient te worden. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette- en jaarrond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden.

De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied tot een weinig geschikt functioneel leefgebied voor beschermde flora- en faunasoorten. Het plangebied behoort mogelijk tot het functionele leefgebied van sommige vogel-, vleermuis-, grondgebonden zoogdier- en amfibieënsoorten.

Het is aannemelijk dat er ieder voortplantingsseizoen vogels nestelen in bomen, struiken, heesters en dichte vegetatie op de grond. Van de in het plangebied nestelende vogelsoorten zijn alleen de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaats. Voor het verstoren/vernielen van bezette nesten (eieren) en het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen van de Ff-wet verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd wettelijk belang wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren en/of vernielen van bezette vogelnesten, zoals het verwijderen van vegetatie, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om deze werkzaamheden uit te voeren is september-maart.

Het plangebied wordt mogelijk benut als foerageergebied door sommige amfibieën-, grondgebonden zoogdier- en vleermuissoorten. De functie van het plangebied voor deze soorten wijzigt niet door uitvoering van de voorgenomen activiteit.

Mogelijk bezet de huismuis een vaste rust- en voortplantingslocatie in het plangebied. Deze soort staat vermeld in tabel 1 van de Ff-wet. Voor soorten uit tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen 'verstoren, verwonden en doden' als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd.

Het plangebied behoort niet tot de EHS of Natura2000gebied. Door uitvoering van de voorgenomen activiteit wordt het areaal EHS of Natura2000-gebied niet verkleind en wordt de kwaliteit van deze gebieden niet aangetast.

Met inachtneming van bezette vogelnesten heeft de voorgenomen activiteit geen wettelijke consequenties. De Flora- en faunawet, de Omgevingsverordening Drenthe en de Natuurbeschermingswet vormen (m.b.t. beschermde flora- en faunawaarden) geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen plannen. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen uit de Ff-wet aangevraagd te worden.

- Bijlagen:
 Bijlage 1. De natuurkalender
 Bijlage 2. Toelichting Flora- en faunawet
 Bijlage 3. Fotobijlage

Bijlage 1 Natuurkalender

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
houtopstanden												
afzetten / hakhoutbeheer												
dunnen												
verwijderen opslag / exoot, nazorg												
heg afzetten												
knotten												
opsnoeien / opkronen												
hoogstam wintersnoei												
hoogstam zomersnoei												
bomen met winterslaapplaats vogels												
vleermuisbomen zomerverblijf												
vleermuisbomen paarplaats												
das												
hazelmuis struweel en hakhoutbeheer												
boomkikker struweel												
Grazige vegetaties												
maaieren vochtig/nat grasland												
maaieren droog schraalgrasland												
Wateren												
poel opschonen												
boomkikker wateren												
geelbuikvuurpad kleinschalig												
geelbuikvuurpad grootschalig												
Gebouwen m.b.t. vleermuizen												
zomerverblijf												
winterverblijf												

- Optimale periode voor werkzaamheden.
- Acceptabele periode voor werkzaamheden.
De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol.
- Geen werkzaamheden in deze periode.
Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht.

Bijlage 2

Toelichting Flora en faunawet

Algemeen

De Flora- en faunawet regelt (onder andere) de bescherming van kwetsbare en bedreigde inheemse planten en diersoorten. Onder de algemene verbodsbepalingen (Artikelen 8 t/m 18) worden handelingen verboden die kunnen leiden tot het vernielen van beschermde inheemse planten op hun groeiplaats en beschermde inheemse dieren in hun natuurlijke leefomgeving. Zo is het onder meer verboden om beschermde inheemse planten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enige wijze van hun groeiplaats te verwijderen. Daarnaast is het verboden om inheemse beschermde diersoorten opzettelijk te verontrusten dan wel hun nesten, holen of andere voortplantingsplaatsen of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De Ff-wet biedt onder Artikel 75 de mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing van de in de Artikelen 8 t/m 18 genoemde verbodsbepalingen. De genoemde vrijstellingen worden alleen verleend in zoverre er geen 'andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Om te bepalen of ontheffing kan worden gekregen moet aan verschillende voorwaarden worden voldaan:

- Er dient inzicht te bestaan in het voorkomen van wettelijk beschermde dier- en plantensoorten in het projectgebied;
- Er dient inzicht te bestaan in de mate waarin de voorgenomen activiteiten dusdanig negatieve effecten hebben op soorten dat de 'gunstige staat van instandhouding' in het geding is.

Indien dit het geval zou zijn, dient aangegeven te worden welke mitigerende maatregelen getroffen worden om de negatieve effecten op de 'gunstige staat van instandhouding' te voorkomen. Indien de mogelijke negatieve effecten niet volledig gemitigeerd kunnen worden, dient aangegeven te worden op welke wijze de effecten gecompenseerd zullen worden.

Toelichting Flora- en Faunawet, Wijzigingen Artikel 75 (AMvB)

Sinds februari 2005 is een Algemene Maatregel van Bestuur van kracht worden, waarin wijzigingen inzake art. 75 zijn opgenomen. De wijzigingen in deze AMvB betekenen een zekere verruiming van ontheffing en vrijstelling: niet in alle gevallen is een ontheffingsaanvraag meer nodig.

Globaal betekent dit het volgende:

Er zijn een drietal soortenlijsten waarvoor verschillende richtlijnen zijn. Deze zijn in toenemende mate van 'zwaarte':

Tabel 1: (soorten als egel, haas, bruine kikker, Zwanenbloem, Dotterbloem)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 1. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (lichte toets).

Tabel 2: (soorten als div. orchideeën, vogels)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 2, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde 'gedragscode'. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet zelf door aanvrager worden opgesteld en worden goedgekeurd door het ministerie van LNV. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (uitzondering bepaalde vogelsoorten: zie 3)

Tabel 3: (echte kritische soorten bijlage IV HR/VR)

Dit is de zwaarste categorie, waarbij ook voor beheer de vrijstelling beperkt is. Voor andere activiteiten is ontheffing nodig, waarbij een uitgebreide toets dient te worden verricht (behalve het criterium 'geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding' ook 'dwingende redenen van openbaar belang', mogelijkheden van alternatieven e.d.). De procedure is vastgelegd in een stappenplan. Hierin is vermeld in welke gevallen de Ff-wet niet van toepassing is, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

Naast een verbod op het doden en verwonden (Art. 9 Ff-wet) en het opzettelijk verontrusten (Art. 10 Ff-wet) van vleermuizen, is het tevens verboden om verblijf- en voortplantingsplaatsen weg te nemen, te verstoren en aan te tasten (Art. 11 Ff-wet). Belangrijke migratie- en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijv. hollen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per exemplaar hieronder (Min. EL&I 2011).

De verbodsbepaling genoemd in artikel 11 van de ff-wet worden enkel overtreden wanneer de door dit artikel beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen hun specifieke functie niet meer naar behoren kunnen vervullen. De vaste rust- of verblijfplaats kan hierdoor niet meer dezelfde functie aan beschermde dier- of plantensoort bieden als voorheen

In Bijlage 1 worden de tabellen van de AMvB nader verklaard. In de brochure 'Buiten aan het werk' van het ministerie LNV is bovendien een toelichting op deze AMvB is te vinden (zie website dienst Regelingen van het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen.

Artikel 2, lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.

Artikel 2, lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevegd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

Bijlage 3. Fotobijlage

